

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Монументальний живопис	Рік навчання	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	6

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Семестр 6 (весна)

26 травня – 14 червня 2025 р.

Викладач	Худякова Анастасія Геннадіївна, викладач кафедри «МЖ», Ph.D
Е-mail	khudyakovaart@gmail.com
Заняття	За розкладом, онлайн заняття у ZOOM та/або Googl Meet
Консультації	Дата проведення узгоджується з групою і повідомляється заздалегідь
Адреса	корпус 1, вул. Мистецтв 8
Телефон	096-331-90-28 — Худякова А.Г.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття проходять дистанційно

Посилання:

<https://us05web.zoom.us/j/83528839257?pwd=p5PcGcAamcv5Q29RzLLa7jtfe4cfo2.1>

Ідентифікатор конференції: 835 2883 9257

Код доступу: 3k4pYz

Комунікація із викладачем під час занять, або поза заняттями можлива у месенджерах. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем також є електронне листування. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – Педагогічна практика); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, png, pdf.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика студентів бакалаврів є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми і має на меті підвищення педагогічного рівня шляхом набуття професійних навичок та опанування практичною викладацькою діяльністю в реальних умовах початкової художньої освіти України. Спеціалізованої Навчальним планом підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою денної та заочної форм навчання, проведення «Педагогічної практики» передбачено на 3 курсі у 6 семестрі в обсязі 3 кредитів ЕCTS (90 годин). Дисципліна має обов'язкові передумови для вивчення.

При виконанні завдань студенти використовують комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Кольорознавство», «Робота в матеріалі». Вони дозволяють студентам орієнтуватись у питаннях початкової фахової термінології.

БАЗИ ПРАКТИКИ

Базами для проходження педагогічної практики студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОПП «Стріт-арт та монументальне мистецтво» є спеціалізовані початкові мистецькі закладах художньої освіти різних типів, в межах яких викладаються професійно-орієнтовані дисципліни для фахівців зі спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

З метою набуття додаткових навичок, поглиблення знань кафедра може направляти студентів у навчальні заклади, які мають потрібні умови для виконання основних завдань педагогічної практики студентів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Безпосереднє керівництво практикою здійснює викладач кафедри монументального живопису, який конкретизує завдання, контролює хід виконання основних етапів практики.

Проведення педагогічної практики бакалаврів забезпечується такими документами:

- направлення на практику;
- щоденник практики;
- звіт про проходження педагогічної практики.

Керівник практики від кафедри допомагає студентам скласти календарний графік педагогічної практики і затверджує його; консультує практикантів з питань проходження практики: методики підготовки і проведення різних видів занять, складання звіту; перевіряє повноту та достовірність матеріалів, що збираються до звіту.

Студенти-практиканти повинні: своєчасно скласти календарний графік педагогічної практики; дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, правил охорони праці та безпеки життєдіяльності; фіксувати обсяг та зміст виконаної роботи; ретельно виконувати всі доручення і докладати всіх зусиль щодо повного виконання програми практики; своєчасно надати на кафедру звітні документи.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ

Мета вивчення дисципліни «Педагогічна практика» полягає у набутті студентом знань, умінь і навичок для здійснення педагогічної професійної діяльності. Метою педагогічної практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації праці, новітніми технологіями здійснення навчально-виховного процесу у спеціалізованих початкових мистецьких закладах художньої освіти різних типів власності. Формування у студентів умінь застосовування теоретичних знань у практичній діяльності, усвідомлення професійної значущості цих знань та виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь навичок і педагогічної майстерності.

Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання в педагогічній сфері діяльності. Основними завданнями педагогічної практики є оволодіння педагогічними уміннями і навичками роботи у початкових мистецьких закладах художньої освіти, формування організаторських умінь, розвиток педагогічного мислення, професійно-творчих здібностей, інтересу до педагогічної діяльності. Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1 - Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК 7 - Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9 - Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 10 - Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 13 - Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Програмні результати навчання:

ПРН 3 - Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПРН 5 - Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 12 - Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 17 - Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18 - Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
2. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

3. Визначати мету, завдання та етапи мистецької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
4. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.
5. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва.
6. Викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні напрямлення модернізації професійної освіти;
- методологічні підходи до організації навчального процесу у початкових мистецьких закладах художньої освіти,
- зміст та оформлення пакету документів, що супроводжують навчальний процес;
- методику підготовки теоретичного та візуального матеріалу для проведення практичних завдань;
- способи перевірки знань та умінь та критерії оцінювання навчальних досягнень.

уміти:

- здійснювати пошук та аналіз інформації необхідної для процесу навчання;
- самостійно проектувати, реалізовувати та коректувати свою діяльність щодо навчального процесу;
- розробляти навчально-методичні матеріали та використовувати їх у навчальному процесі;
- розробляти необхідну навчальну документацію для проведення теоретичних та практичних занять з учнями;
- аналізувати власну педагогічну діяльність.

мати навички:

- самостійної творчої та аналітичної роботи;
- використання інформаційно-комунікативних технологій;
- визначення мети і завдання навчально-виховного процесу з урахуванням особливостей фаху та навчальної дисципліни;
- використання сучасних форм і методів організації навчально-виховного процесу;
- вносити корективи щодо вдосконалення навчального процесу на основі спостережень та аналізу стану навчально-виховної роботи.

ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ. 6 СЕМЕСТР

Навчальним планом за денною формою навчання на педагогічну практику бакалавра передбачено у 6 семестрі 3 кредити ECTS (90 годин).

«Педагогічна практика» містить 2 теми та 6 завдань зв'язаних між собою змістовими складовими.

ТЕМА 1 - розробка навчальної документацій та методичних матеріалів для проведення теоретичних та практичних занять з учнями.

Завдання 1. Розробка робочого плану для проведення занять за обраною тематикою.

Завдання 2. Написання теоретичного матеріалу до проведення практичних занять.

Завдання 3. Підготовка візуальних методичних матеріалів для проведення практичних занять.

Розробка теоретичних та візуальних методичних матеріалів для проведення занять відбувається за наступним направленням: 1) портрет, 2) створення декоративного натюрморту, 3) створення композиції (студент обирає тему згідно з специфікою навчання).

ТЕМА 2 - підготовка до занять та проведення пробних занять у групі.

Завдання 1. Вивчення і узагальнення системи роботи вчителя у навчальному закладі спеціалізованої художньої освіти;

Завдання 2. Самостійне проведення пробних занять;

Завдання 3. Складання звіту про педагогічну практику з аналізом її результатів.

Підсумковий контроль засвоєння практичних навичок студентів здійснюється у формі звіту та заліку.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА». 6 СЕМЕСТР

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	Денна форма			
	УСЬОГО	у тому числі		
		лекцій	практ.	самост. роб.
1	2	3	4	5
ТЕМА 1 Розробка навчальної документації та методичних матеріалів для проведення теоретичних та практичних занять з учнями.	45	-	-	45
Завдання 1. Розробка робочого плану для проведення занять за обраною тематикою.	5	-	-	5
Завдання 2. Написання теоретичного матеріалу до проведення практичних занять.	5	-	-	5
Завдання 3. Підготовка візуальних методичних матеріалів для проведення практичних занять.	35	-	-	35
ТЕМА 2 Підготовка до занять та проведення пробних занять у групі.	45	-	-	45
Завдання 1. Вивчення і узагальнення системи роботи вчителя у навчальному закладі спеціалізованої художньої освіти.	12	-	4	4
Завдання 2. Самостійне проведення пробних занять.	20	-	-	20

Завдання 3. Складання звіту про педагогічну практику з аналізом її результатів.	15	-	-	15
Разом за МОДУЛЕМ 1	90	-	-	90

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів процесу роботи та виконаних завдань. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі звіту та заліку.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують на кафедрі про виконання її програми. Загальна форма такої звітності подання письмового звіту з практики. Письмовий звіт за результатами практики подається у встановлений термін (не пізніше, як за три дні до закінчення практики).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПРАКТИКИ

<i>№ теми</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Форма звітності</i>	<i>Макс. кількість рейтингових балів</i>
T 1	ТЕМА 1 - розробка навчальної документації та методичних матеріалів для проведення теоретичних та практичних занять з учнями.	<i>звіт</i>	45
T 2	ТЕМА 2 - підготовка до занять та проведення пробних занять у групі.	<i>звіт</i>	46
<i>Загальна кількість балів</i>		<i>Диф. залік</i>	0–100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	
60–63	E	задовільно
35–59	EX	
0–34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ СТУДЕНТІВ

- 90–100 балів** («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів **1–3 місце**) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.
- 82–89 балів** («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75–81 балів** («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64–74 балів** («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
- 60–63 балів** («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
- 35–59 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.
- 1–34 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Візуальний матеріал (роботи студентів) з методичного фонду кафедри монументального живопису та з мережі Інтернет.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова:**

1. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва / С.Л. Бучинський К.: Мистецтво; 2001.-178 с.
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. - К.:Вища школа, 2002.- 190 с.
3. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів./ Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, В.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В. Руденко. Х.: Вид. «Ранок», 2006. – 256 с.
4. Паршук С. М. Образотворче мистецтво з методикою навчання: [методичні рекомендації]. 2020.81 с.
5. Школа малювання для малят: Навчальний посібник /Худ. А.Н. Лук'янов, Н. та А. Снегірьови, Т.А. Стасюк. К.: ТОВ «Перо», 2008. – 96 с.

Допоміжна:

1. Адамянц Р. А. Школа малювання. Крок за кроком / Р. А. Адамянц; худож. Р. Адамянц. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2009.- [76 с.]: іл.
2. Авторські уроки з образотворчого (візуального) мистецтва в 5-7 класах: Посібник для вчителя: У 2 ч. Ч1/ Упоряд. Ж.С.Марчук, О.В.Ночвінова. — Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2005. – 368 с. (На допомогу вчителю).
3. Вердіна С.В. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя/ Вердіна С.В., Панченко А.Г. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. 111, /1/ с.: іл.. – (Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»).
4. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: Словник-довідник / А.М.Пасічний. Тернопіль, 2003.-216 с. Котляр Є.О. Харківські монументалісти: горизонти сучасної школи // Образотворче мистецтво. – К.: Національна спілка художників України, 2006. – № 3. – С. 86-91.
5. Лихач Л. Чисте мистецтво. Гончар П., Лихач Л. – К.: Родовід, – 2009 – 304 с.
6. Ничкало С. А. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник / Ничкало С. А. – К.: Либідь, 1999. – 208 с. Ткачова Л. І. Асоціація революційного мистецтва України// Енциклопедія історії України: у 10 т. : [укр.] / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. – К.: Наукова думка, 2003. – Т. 1 : А – В. – 688 с.
7. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
8. Соколюк Л. Д. Графіка Бойчукістів./ Л. Д. Сокол.к – Х.: Видання часопису "Березіль"; Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, – 2002. – 224 с.

Електронні ресурси:

1. Виртуальний музей міста Кіровограда <http://www.elisavetgradmuseum.kr.ua/01.html>
2. Горбатенко Л.П. Асоціативно-образні колірні композиції як самостійний напрям нефігуративного образотворчого мистецтва//АРТ-платформа, 2021Вип.3 Науковий

- альманах. Київ: 2021 С. 361–370. <http://art-platforma.kmaesm.edu.ua/index.php/art1/article/view/64/55>
3. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології. Інтернет видання http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1802
 4. Музей українського живопису Дніпро. Офіційний сайт <http://museum.net.ua/day-in-history/18-01/>
 5. Офіційний сайт Національного музею України <http://namu.kiev.ua/ua/about/collections/painting2/9.html>
 6. Персоналії українських художників. <https://sverediuk.com.ua/2018>
 7. Сучасні Українські художники – твори онлайн <http://ukrainianartists.blogspot.com/>
 8. Тетяна Яблонська <http://na.mil.gov.ua/46175-tetyana-yablonska-geroj-ukrayiny-avtorka-blyzko-100-tvoriv-zhyvopysu-ta-grafiky-mystetstvo-spovnene-lyubovi-do-zhyttya>

№ п/п	ENGLISH	УКРАЇНСЬКА
1	Abstraction	Абстракція
2	Analysis of masterpiece of world art	Аналіз класичного твору
3	Architectonic	Архітектоніка
4	Architecture environment	Архітектурне середовище
5	Asymmetry	Асиметрія
6	Graffiti	Графіті
7	Graphic image	Графічне рішення
8	To develop a sketch into a picture	Втілення ескізу у твір
9	Decorative manner of painting	Декоративне фарбування
10	Decorativeness	Декоративність
11	Dynamics	Динаміка
12	Explication	Експлікація
13	Sketch	Ескіз
14	Offset	Залік
15	Concept	Ідейний зміст
16	Iconography	Іконографія
17	Impremature	Імпрематура
18	Exam	Іспит
19	Interpretation	Інтерпретація
20	Cardboard	Картон
21	Qualification	Кваліфікація
22	Ceramic	Кераміка
23	Clausura	Клаузура
24	Color	Колір
25	Color image	Колірний образ
26	Composition	Композиція
27	Compositional structure	Композиційна структура
28	Compositional format	Композиційний формат
29	Contrast	Контраст
30	Contrast of factures	Контраст фактур

31	Linear contour	Контурний малюнок
32	Concept	Концепція
33	Gesso	Левкас
34	Lecture	Лекція
35	Scale	Масштабність
36	Modeling of the form	Моделіровка форми
37	Module	Модуль
38	Mosaic	Мозаїка
39	Monumental Art	Монументальне мистецтво
40	Monumentality	Монументальність
41	Motif	Мотив
42	Mural painting / Wall painting	Настінний живопис
43	Image	Образ
44	Image execution	Образне рішення
45	Fine art	Образотворче мистецтво
46	Treatments of painting surfaces	Обробка живописної поверхні
47	Volume	Об'єм
48	Ornamental art	Орнаментальне мистецтво
49	Panel	Пано
50	Plan / Layout	План
51	Picture (composition) planes	Плани композиційні
52	Plastic image	Пластичне рішення
53	Plastic language	Пластична мова
54	Plafond paintings	Плафонний живопис
55	Flatness	Площинність
56	Plane-decorative stylization	Площинно-декоративна стилізація
57	Polychrome	Поліхромія
58	Project	Проект
59	Draft Graphic	Проектна графіка
60	Space	Простір
61	Linear Perspective	Перспектива лінійна
62	Air Perspective	Перспектива повітряна
63	Reverse Perspective	Перспектива зворотна
64	Evolution	Розгортка
65	Studying the masterpieces	Робота з аналогами
66	Work with live objects	Робота з натури
67	Rhythm	Ритм
68	Rhythmical organization of picture format	Ритмічна організація формату
69	Strong lines	Силові лінії
70	Silhouette	Силует
71	Symbolism	Символізм
72	Symmetry	Симетрія
73	Synthesis of fine art and architecture	Синтез мистецтва й архітектури
74	Stillness	Статика

75	Wall	Стіна
76	Stylization	Стилізація
77	Structure	Структура
78	Socially Conscious theme	Суспільно-значима тема
79	Subject / Narrative	Сюжет
80	Concept solution	Тематичне рішення
81	Tone arrangement	Тональна організація
82	Interpretation of art form	Трактування форми
83	Generalization of art form	Узагальнення художніх форм
84	Facture / Texture	Фактура
85	Figurative art	Фігуративне мистецтво
86	Rough sketch	Форескіз
87	Formal artistic solution	Формальне художнє рішення
88	Format	Формат
89	Form and Content	Форма та зміст
90	Form Creation	Формоутворення
91	Fresco / Mural Painting	Фреска
92	Frieze	Фриз
93	Sacral painting	Храмовий (сакральний) живопис
94	Integrity	Цільність / цілісність